

Radu ILIESCU

Silviu MAN

**EVANGHELIA
PENTRU CEI BLOCAȚI
ÎN TRAFIC**

DOXOLOGIA

Iași, 2024

Cuprins

De ce Evanghelia pentru cei blocați în trafic?	9
O catedrală cât o litră de mir de nard <i>Ungerea din Betania</i>	15
Fericiți cei ce-și șifonează costumul de firmă <i>Zaheu vameșul</i>	25
Evanghelia prejudecăților care au salvat lumea <i>Bogatul nemilostiv și săracul Lazăr</i>	35
Excess, Progress & Happiness <i>Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina</i>	41
Regulamentul de ordine interioară a miracolelor <i>Vindecarea femeii gârbove</i>	49

**Un cocoșat, un ipocrit și un ins suspect intră într-o
sinagogă | *Vindecarea femeii gârbove*59**

**Cum ne este permis să credem? Cum trebuie? |
*Învierea fiicei lui Iair și vindecarea femeii
cu scurgere de sânge*69**

**Evanghelia cu 10 bolnavi și 9 singurătăți |
Vindecarea celor zece leproși75**

Du-te!... 77

...Vino! 79

**Îisus, hermeneutul | *Pilda samariteanului
milostiv*85**

**Cei patru care au speriat Capernaumul |
Vindecarea slăbănogului din Capernaum93**

**Câinele și prețul vieții | *Femeia canaaneancă
și Întâmpinarea Domnului*109**

**Împărăția empatiei și infernul discontinuităților |
Înfricoșătoarea Judecată119**

Scurt ghid despre cum să nu conduci motocicleta și cum să nu mergi pe apă <i>Umblarea pe mare</i>	127
Evanghelia falșilor profeți	139
Evanghelia ispitirii lui Iisus în pustie	143
Despre pietroaie și catedrale, despre talente și talanți <i>Pilda talanților</i>	147
Întâlnirea cu Dumnezeu	167
Întoarcerea fiului schimbător la valorile neschimbătoare <i>Pilda fiului risipitor</i>	181
Fiul risipitor & fratele neroditor – sau despre foamea de foame <i>Pilda fiului risipitor</i>	187
<i>Epilog</i>	195
<i>Despre autori</i>	199

Silviu MAN

Excess, Progress & Happiness | ***Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina***

Firește, toate parabolele hristice le sunt adresate oamenilor din toate veacurile. Dar parabola „bogatului nesăbuit” pare să fie „cu dedicație”, să ni se adreseze *în special* nouă, celor ce trăim în strania eră a mallurilor, *smartTV*-urilor și autostrăzilor de mare viteză.

Nouă, (post)modernilor, ne-a „rodit din belșug țarina”. Noi suntem bogații care se bucură de cel mai ridicat nivel de trai, noi avem speranța de viață cea mai mare, noi am eradicat analfabetismul, ciuma și poliomieli-ta, statisticile ne sunt favorabile întru totul. Abundența roadelor acestei civilizații este efectiv incomensurabilă. Simplu spus, avem tot, absolut tot (iar ce nu avem se poate comanda de pe Amazon, cu livrare rapidă). Dacă

am putea-o privi cumva de departe și în detaliu, simultan, lumea noastră ar apărea ca un uriaș siloz ticsit de obiecte în care înotăm, când nu ne scufundăm de-a binelea. Complexitatea lumii noastre ar șoca orice alt seamăn al nostru venit din oricare altă epocă. Iar el încă n-ar putea vedea decât mulțimea gigantică de obiecte, nu și resorturile ideologice alimentate de ea – acele resorturi care fac ca lumea noastră să ne pară cea mai bună dintre lumi; și exact aceleași resorturi pentru care bogatul din parabolă și-a primit condamnarea:

Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina. Și el cugeta în sine, zicând: „Ce voi face, că n’am unde să-mi adun roadele?” Și a zis: „Aceasta voi face: Strica-voi hambarele mele și mai mari le voi zidi și-mi voi strânge acolo tot grâul meu și bunătățile mele; și-i voi zice sufletului meu: «Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te!»”... Dar Dumnezeu i-a zis: „Nebunule!, în noaptea aceasta îți vor cere sufletul. Și cele pe care le-ai pregătit ale cui vor fi?” (Luca 12, 16-21)

Problema principală a omului din parabolă ne este foarte cunoscută: gestionarea supraabundenței. Ai din preaplin, ce faci cu el? Sau, mai bine zis, când ai tot ce ai nevoie, unde pui surplusul de care nu ai nevoie? Și aici apare, clară ca lumina zilei, prima fractură a gândirii personajului biblic: el – ca și noi, (post)modernii – tratează surplusul nu ca pe surplus, ci ca pe ceva de care nu se poate deloc lipsi. De aceea îl și neliniștește, de aici și teribila lui angoasă. Asemenea prototipului consumatorului modern, ceea ce nu e neapărat necesar e tratat ca fiind necesar și mereu insuficient, ca o povară obligatorie. El – ca și noi – vrea să acumuleze și apoi (aici e aici!) să se lase îmbibat de satisfacția dulceagă a acumulărilor sale. Pentru el – ca și pentru noi –, obiectele nu sunt obiecte, ci, în primul rând, vehicule ale plăcerii și confortului. Iar asta în condițiile în care el – spre deosebire de noi – nu avea, de exemplu, privilegiul tehnologic de a circula cu 150 de kilometri pe oră, înfundat într-un scaun cu tapițerie din piele, încălzit, mângâiat discret de briza

aerului condiționat și răsfățat de muzica „de relaxare” revărsată prin Bluetooth.

Dar să revenim la parabolă.

Omul cu pricina, am zis, are mai mult decât poate duce. Imperativul lui – acela de a strânge obsesiv – este și imperativul epocii noastre. Însă lui – ca și nouă – îi lipsește simțul proporțiilor: reperul lui existențial e dat din afară, de abundența obiectelor, nu de dinăuntru, de necesitățile lui reale. Supraabundența, pentru că îi este idol, îi e povară.

Sigur că atunci când reperul existenței tale e dat de exterior, cantitativ, niciodată nu te poți declara satisfăcut. Pur și simplu e întotdeauna loc de mai bine, mai mult, mai repede. *When it's about Progress, sky is the limit.* Și, în ciuda a ce părem să credem azi, nu ai cum să te lași *posedat* de progres și să rămâi în același timp rațional. Iată de ce omul din parabolă își propune să facă cea mai lipsită de noimă acțiune: să „strice” hambarele vechi.

Se trece în genere prea ușor peste acest detaliu crucial al pildei: bogatul începe noua

sa viață prin a distruge. El nu-și poate afirma noua identitate decât nimicind-o pe cea veche. Bineînțeles, ar fi putut construi niște anexe suplimentare – asta ar fi soluția cea mai rațională. Rațională, da, dar împotriva logicii *lui*. Căci logica lui e progresistă, iar logica progresistă nu acceptă ruinele*. Dacă vechile hambare ar fi rămas la vedere, odată cu ele ar fi rămas la vedere și un *memento* indezirabil: „Odinioară ai fost altfel, odinioară ai fost mic și neînsemnat”. Precum în mintea celor care astăzi și-au pus la pământ casele bătrânești pentru a face loc unor vile de vacanță impozante, noul nu poate să se manifeste plenar decât prin ștergerea prealabilă a urmelor celor vechi. Pe lângă noile hambare/noile vile din betoane și inox, priveliștea vechilor hambare/vechilor case țărănești e jignitoare și umilitoare, lămurindu-ne cât se poate de clar: progresul nu presupune – cum am putea crede

* Doar dacă le îmlânzește, transformându-le într-un simulacru al trecutului, după cum remarcă Jean Baudrillard.